

Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur

636. meddelelse. 11. februar 1960

A. Forsøgsresultater

Forsøg med stammer af foderbæder

Runkelroe, fodersukkerroe og sukkerroe 1956—1959

I årene 1956-59 er der på statens forsøgsstationer på *lermuld* ved Aakirkeby, Lyngby, Tystofte, Blangstedgaard, Askov og Ødum og på *sandmuld* ved Jyndeved, Studsgaard, Borris, Hornum og Tylstrup gennemført en 12. serie stammeforsøg, der i de to første år har omfattet 23 og i de to sidste år 15 danske stammer af runkelroe, fodersukkerroe og sukkerroe til foder. Forsøgene ved Askov i 1956 og ved Studsgaard og Jyndeved i 1959 er kasseret på grund af mangelfuld spiring og tørkeskade. — I efterfølgende oversigt er anført hkg tørstof pr. ha af rod og top samt af rod + 60 pct. top. Der er her gået ud fra, at toppen ikke samles så nær op i praksis, og at der normalt regnes 1,5-1,6 hkg toptørstof til 1 foderenhed, samt at svind ved ensilering er forholdsvis stort. — Efter resultaterne af forsøgene er 2 stammer af runkelroe, 9 af fodersukkerroe og 2 af sukkerroe anerkendt i 1. klasse og betegnes efter forsøgsserien med romertal XII. For hver sort anføres de anerkendte stammer herefter i rækkefølge efter tørstofudbytte af rod som gennemsnit af 40 forsøg.

Lbnr.	hkg tørstof pr. ha			hkg pr. ha		pct. tørstof		
	rod	top ¹⁾	rod + 60 pct. top	rod	top	rod	top	
<i>Runkelroe Barres</i>								
15.	Pajbjerg Ideal P XII	114.0	41.2	138.7	743	347	15.3	11.9
13.	Øtofte Nova XII	113.5	40.5	137.8	704	318	16.1	12.7
14.	Gul Hunsballe Mira	111.4	39.9	135.3	750	329	14.9	12.1
<i>Fodersukkerroe</i>								
8.	Pajbjerg Korsroe P XII	114.7	43.0	140.5	705	354	16.8	12.1
5.	Gul Øtofte XII	114.6	45.0	141.6	594	348	19.3	12.9
12.	Hunsballe Alba XII	114.5	43.8	140.8	633	344	18.1	12.7
10.	Hvid Øtofte XII	113.3	45.2	140.4	569	343	19.9	13.2
11.	Hvid Gimsing XII	113.3	40.6	137.7	719	327	15.8	12.4
3.	Gul Dæno XII	113.2	41.9	138.3	675	330	16.8	12.7
6.	Rød Øtofte XII	113.0	43.5	139.1	592	339	19.1	12.8
4.	Hunsballe Vega XII	113.0	43.0	138.8	654	344	17.3	12.5
9.	Hvid Dæhnfeldt XII	112.0	47.1	140.3	603	370	18.6	12.7
7.	Pajbjerg Korsroe	112.6	43.2	138.5	684	346	16.5	12.5
<i>Sukkerroe</i>								
1.	Hinderupgaard XII	114.6	46.4	142.4	553	331	20.7	14.7
2.	Hunsballe Kora XII	113.3	46.7	141.3	538	340	21.1	13.7

Ved en statistisk undersøgelse er beregnet, at forskellen mellem to stammers tørstofudbytte er sikker, når denne er over 1.4 hkg tørstof pr. ha i rod.

¹⁾ Toptørstof med 8.6 pct. sand.

Beskrivelse af de anerkendte stammer

A. RUNKELROE

Lbnr. 15. *Barres gul, Pajbjerg Ideal P XII*. Ejer: Pajbjergfonden.

Stammen har forhøjet kromosomtallet (polyploid, P), i pct. ca.: 30 2n (diploid), 55 3n (triploid) og 15 4n (tetraploid). Af runkelroestammerne gav Pajbjerg Ideal P XII godt middel roeudbytte, 743 hkg pr. ha, med højt tørstofindhold, 15,3 pct., højt tørstofudbytte af rod og top, henholdsvis 114 og 41,2 hkg pr. ha, og følgelig også af rod + 60 pct. top. Udbyttet var forholdsvis højest i 1958. Roen er lysgul, ret ensartet af form, ret glat og meget letoptagelig. Den vokser godt $\frac{2}{5}$ af længden over jorden og har frisk top. Formen er halvlang, meget fyldig mod rodspidsen, nogle af kegleform, enkelte af kugleform. Stammen gav nogle stokroer, 2,1 pct., og 0,8 pct. hvide og hvidgule roer.

Lbnr. 13. *Barres, Øtøfte Nova XII*. Ejer: F.D.B. og D.L.F.

Øtøfte Nova XII gav knap middel roeudbytte med meget højt tørstofindhold, 16,1 pct., og middel tørstofudbytte af rod og top, henholdsvis 113,5 og 40,5 hkg pr. ha, højest i 1959. Roen har mørkorange farve, enkelte gule, ensartet form, er glat og meget letoptagelig. Den vokser omtrent $\frac{1}{2}$ over jorden. Formen er halvlang, fyldig mod rodspidsen, en del af kegleform og enkelte af kugleform.

B. FODERSUKKERROE

Lbnr. 8. *Pajbjerg Korsroe P XII*. Ejer: Pajbjergfonden.

Stammen har forhøjet kromosomtallet (polyploid, P), i pct. ca.: 30 2n (diploid), 55 3n (triploid) og 15 4n (tetraploid). Af fodersukkerroerne gav den stort roeudbytte, 705 hkg pr. ha, med ret lavt tørstofindhold, 16,3 pct., samt højt tørstofudbytte af rod og middelhøjt af top, henholdsvis 114,7 og 43 hkg pr. ha, højest i 1956 og 1958. Roen er overvejende lysgul, ret ensartet, glat og meget letoptagelig. Den vokser omkring $\frac{2}{5}$ over jorden, havde nogle stokroer, 1,9 pct., og 1 pct. hvide og hvidgule roer. Formen er halvlang, fyldig mod rodspidsen, nogle af kegle- og få af kugleform. Toppen er frisk.

Lbnr. 5. *Gul Øtøfte XII*. Ejer: F.D.B. og D.L.F.

Stammen gav ret lavt roeudbytte, 594 hkg pr. ha, med meget højt tørstofindhold, 19,3 pct., højt tørstofudbytte af rod og godt middel af top, højest i 1957 og især i 1959. Roen er overvejende lysorange, lidt uensartet, noget grenet, men ret letoptagelig. Den vokser omtrent $\frac{2}{5}$ over jorden og havde 0,4 pct. lysegule og enkelte hvide roer. Formen er godt halvlang, mindst fyldig, forholdsvis mange af halvlang til lang tynd kegle. Toppen er frisk.

Lbnr. 12. *Hunsballe Alba XII*. Ejer: Frøavlscentret Hunsballe A/S.

Stammen gav omtrent middel roeudbytte, 633 hkg pr. ha, med godt middelhøjt tørstofindhold, 18,1 pct., højt tørstofudbytte af rod og middelhøjt af top. Roen er hvid med grønt hoved, ret ensartet, glat og ret letoptagelig. Den vokser omkring $\frac{2}{5}$ over jorden, er halvlang, ret fyldig, en del af halvlang kegleform.

Lbnr. 10. *Hvid Øtøfte XII*. Ejer: F.D.B. og D.L.F.

Stammen gav lavest roeudbytte, 569 hkg pr. ha, med højest tørstofindhold, 19,9 pct., middelhøjt tørstofudbytte af rod, 113,3 hkg pr. ha, og godt middelhøjt af top, 45,2 hkg. Roen er hvid med grønt hoved, lidt uensartet, noget grenet og mest fastsiddende. Den vokser – med ret stor ensartethed – ca. $\frac{1}{3}$ over jorden og havde i 3 forsøg 2,8 pct. angrebne af bedeskimmel. Roen er halvlang, mindst fyldig mod rodspidsen og har

mange af halvlang til lang tynd kegleform. Toppen knap så frisk ved optagning.

Lbnr. 11. *Hvid Gimsing XII*. Ejer: Kr. Hvidberg.

Stammen gav størst roeudbytte, 719 hkg pr. ha, med lavest tørstofindhold, 15,8 pct., middelhøjt tørstofudbytte af rod, lavest i 1959, og lavest af top, 40,6 hkg. Roen er hvid med grønt hoved, mest ensartet og glat samt letoptagelig. Den vokser omkring $\frac{2}{5}$ over jorden og havde 2,1 pct. stokroer, er ret kort og meget fyldig mod rodspidsen, nogle halvlang til kort kegle og nogle kugleformede.

Lbnr. 3. *Gul Dæno XII*. Ejer: A/S L. Dæhnfeldt.

Stammen gav ret højt roeudbytte, med under middel tørstofindhold, 16,8 pct., og middelhøjt tørstofudbytte af rod, lavest i 1959, og knap middel af top. Roen er gul til lysorange, enkelte hvidgule, er ret ensartet, ret glat og letoptagelig. Den vokser omkring $\frac{2}{5}$ over jorden og havde friskest top. Formen er halvlang og ret fyldig, en del er halvlang kegle.

Lbnr. 6. *Rød Øtofte XII*. Ejer: F.D.B. og D.L.F.

Stammen gav ret lavt roeudbytte, 592 hkg pr. ha, med meget højt tørstofindhold, 19,1 pct. og middelhøjt tørstofudbytte af rod og top, højest i 1957 og 1959, ret lavt i 1956 og 1958. Roen er mørkerød, ret ensartet, lidt grenet og ret letoptagelig, toppen rødlig og ofte med nogle visne blade inden optagning. Den gav få stokroer og 1,4 pct. afvigende farve, flest gule, enkelte hvide. Roen vokser – med ret stor ensartethed – omtrent $\frac{2}{5}$ over jorden, er ret kort og ikke så fyldig, mange halvlang og kort kegle.

Lbnr. 4. *Hunsballe Vega XII*. Ejer: Frøavlscentret Hunsballe A/S.

Stammen gav godt middelhøjt roeudbytte med omtrent middel tørstofindhold, 17,3 pct., og middelhøjt tørstofudbytte af rod og top. Roen er overvejende lysgul, 2,5 pct. hvide og enkelte hvidgule, lidt uensartet af form, ret glat og letoptagelig. Den vokser $\frac{2}{5}$ over jorden, er halvlang, ret fyldig, en del halvlang kegle.

Lbnr. 9. *Hvid Dæhnfeldt XII*. Ejer: A/S L. Dæhnfeldt.

Stammen gav ret lavt roeudbytte med højt tørstofindhold, 18,6 pct., og størst topudbytte, 370 hkg pr. ha. Tørstofudbyttet var knap middel af rod, men størst af top, 47,1 hkg pr. ha. Roen er ren hvid med grønt hoved, ret ensartet, ret glat og noget fastsiddende. Den vokser – med ret stor ensartethed – ca. $\frac{1}{3}$ over jorden, er halvlang, knap så fyldig, ret mange halvlang kegle.

C. SUKKERROE TIL FODER

Lbnr. 1. *Hinderupgaard XII*. Ejer: A/S L. Dæhnfeldt.

Stammen gav godt middel udbytte af rod, 553 hkg pr. ha, med omtrent middel tørstofindhold, 20,7 pct., højt tørstofudbytte af rod, 114,6 hkg pr. ha, højest i 1956, og højt af top, 46,4 hkg. Roen er ret ensartet, noget grenet og ret fastsiddende. Den vokser – med ret stor ensartethed – ca. $\frac{1}{3}$ over jorden og gav få stokroer, er godt halvlang, ikke så fyldig, flest halvlang kegle og nogle lang tynd kegle. Toppen opret med glatte blade, i 3 forsøg 1,9 pct. med bedeskimmel.

Lbnr. 2. *Hunsballe Kora XII*. Ejer: Frøavlscentret Hunsballe A/S.

Stammen gav knap middel roeudbytte med godt middel tørstofindhold, 21,1 pct., tørstofudbytte af rod knap middel, højest i 1957, og højt af top. Roen er mere ensartet, lidt grenet og ret fastsiddende. Den vokser – med forholdsvis stor ensartethed – godt $\frac{1}{4}$ over jorden, er kortere og mere fyldig end nr. 1, har flest halvlange og nogle kort kegle. Bladranden er lidt kruset.

Bilag til 636. meddelelse.

Stammer af foderbeder 1956—1959.

Betegnelse	Forholdstal for tørstofudbytte af rod											
	Gennemsnit	Aakirkeby	Lyngby	Tystofte	Blangstedg.	Askov	Ødum	Jyndeved	Studsgaard	Borris	Hornum	Tylstrup
Antal forsøg	40	4	4	4	4	3	4	3	2	4	4	4
<i>Runkelroe Barres</i>												
Pajb. Ideal P XII . .	101	102	100	100	101	101	102	99	100	99	102	100
Øtofte Nova XII . .	100	98	102	101	101	102	99	102	95	97	100	102
Gul Hunsballe Mira	98	96	99	94	100	100	98	99	97	98	98	102
<i>Fodersukkerroe</i>												
Pajb. Korsroe P XII	101	103	102	100	100	101	101	100	103	103	101	100
Gul Øtofte XII	101	101	101	102	102	104	101	103	100	100	100	98
Hunsballe Alba XII	101	99	99	102	102	101	101	102	99	100	102	103
Hvid Øtofte XII . . .	100	99	101	101	99	100	98	100	102	101	102	98
Hvid Gimsing XII . .	100	100	99	98	98	102	101	98	100	102	99	101
Gul Dæno XII	100	97	98	100	99	102	100	100	102	101	100	101
Rød Øtofte XII	100	98	100	103	100	98	102	98	102	96	101	99
Hunsballe Vega XII	100	99	98	100	99	100	101	99	102	99	101	99
Hvid Dæhnfeldt XII	99	102	101	98	99	95	98	99	98	99	98	97
Pajbjerg Korsroe . .	99	100	101	98	98	102	99	99	99	100	98	99
<i>Sukkerroe</i>												
Hinderupgaard XII	101	103	101	102	103	97	100	101	102	103	100	100
Hunsballe Kora XII	100	102	99	100	100	96	99	100	100	101	99	101
Gns. hkg pr. ha = 100	113.4	113.8	112.0	104.7	131.9	122.6	109.3	117.7	113.7	108.7	117.4	99.5

	Antal i pct.			Karakter for									
	stokroer	afvig. farve	bedeskimm.	ensarth.	glathed	letopta- gelighed	kugle	kort kegle	halvlang kegle	lang, tynd kegle	fyldig m. rodspids	roens længd.	
				0 = slet, 10 = ug			0 = ingen, 10 = mange					0 = kort 10 = lang	
<i>Runkelroe, Barres</i>													
Pajbj. Ideal P XII .	2.1	0.8	0.1	6.1	6.2	8.1	0.3	0.3	2.5	0.6	7.4	6.2	
Øtofte Nova XII . .	1.4	0.2	0.6	6.9	7.0	8.1	0.2	0.6	3.0	0.9	6.9	6.3	
Gul Hunsballe Mira	1.2	0.3	0.3	6.7	6.8	8.2	0.3	0.7	2.4	0.4	7.7	6.2	
<i>Fodersukkerroe</i>													
Pajb. Korsroe P XII	1.9	1.0	0.4	6.0	5.9	7.0	0.4	1.3	3.2	0.7	6.2	5.9	
Gul Øtofte XII	1.1	0.5	0.8	5.5	4.6	6.4	—	1.1	4.1	2.3	3.9	6.4	
Hunsballe Alba XII	1.1	0.1	0.9	6.0	6.0	6.3	0.2	1.2	3.6	1.0	5.6	5.3	
Hvid Øtofte XII . . .	1.3	0.1	2.8	5.7	4.6	5.4	—	1.4	4.2	1.8	4.0	5.9	
Hvid Gimsing XII . .	2.1	0.1	1.3	6.3	6.1	6.6	1.3	1.0	2.4	0.2	7.1	5.2	
Gul Dæno XII	1.6	0.5	1.3	6.1	5.6	6.9	0.4	1.1	3.6	0.8	5.6	6.0	
Rød Øtofte XII	0.7	1.4	0.4	6.1	5.3	6.4	0.3	1.7	4.3	1.2	4.5	5.1	
Hunsb. Vega XII . . .	1.3	2.7	0.5	5.7	5.5	6.8	0.3	1.4	3.8	0.9	5.3	5.7	
Hvid Dæhnfeldt XII	1.2	0.1	1.5	6.2	5.5	5.8	0.2	1.7	4.0	1.0	4.9	5.7	
Pajb. Korsroe	1.7	2.4	0.9	5.5	5.5	6.9	0.7	1.3	3.3	0.8	6.0	5.7	
<i>Sukkerroe</i>													
Hinderupgaard XII	0.6	0.1	1.9	5.9	3.3	3.8	—	1.1	5.2	2.3	2.6	6.6	
Hunsballe Kora XII	1.2	0.1	0.6	6.3	3.9	3.9	—	1.9	5.2	1.2	3.4	5.2	

Trykt i 30.000 eksemplarer